

**PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA
W ZESPOLE SZKÓŁ ODZIEZOWYCH, FRYZJERSKICH I KOSMETYCZNYCH NR 22
W WARSZAWIE
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ**

ROZDZIAŁ I – Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole.....	3
1. Zagrożenia zewnętrzne:.....	3
1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy - zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole	3
2. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły – postępowanie nauczyciela, współpraca z policją	14
3. Podłożenie ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku – postępowanie w sytuacji kryzysowej oraz uruchomienie procedury działań	17
4. Procedura na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego	19
5. Epidemia; kataklizm – procedury postępowania przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.....	22
2. Zagrożenia wewnętrzne i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.	23
1. Postępowanie w przypadku wcześniejszego zwalniania ucznia ze szkoły.....	23
2. Postępowanie z uczniem wagarującym.....	23
3. Postępowanie na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole.....	25
4. Zachowania ucznia uniemożliwiające prowadzenie lekcji.....	27
5. Postępowanie w sytuacji naruszania nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).....	28
6. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.	28
7. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej substancję odurzającą.....	28
8. Postępowanie w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem alkoholu, lub przyniesienia alkoholu do szkoły(lub jego spożywania na terenie szkoły)	28
9. Postępowanie w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem środków psychoaktywnych lub ich używania na terenie szkoły.....	30
10. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.	30
11. Postępowanie postępowania nauczycieli w przypadku rozpylenia, rozlania, rozsypania substancji szkodliwych.....	31

12. Postępowanie w przypadku ucznia palącego papierosy na terenie szkoły	31
13. Postępowanie na wypadek wystąpienia kradzieży, wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych	
32	
14. Postępowanie na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole	32
15. Postępowanie na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia	
33	
16. Postępowanie w sytuacji wypadku ucznia w szkole	33
Rozdział II. Postępowanie w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.	35
1. Cyberprzemoc	35
2. Naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły - procedura reagowania	37

ROZDZIAŁ I – Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole

1. Zagrożenia zewnętrzne:

Wybranie numeru odpowiedniej służby:

- policja 997;
- straż pożarna 998;
- pogotowie ratunkowe 999;
- europejski telefon alarmowy (obowiązujący na terenie całej Unii Europejskiej) 112;
- pogotowie energetyczne 991;
- pogotowie gazowe 992;
- pogotowie ciepłownicze 993;
- pogotowie wodno-kanalizacyjne 994;
- wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego 987;
- infolinia policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia;
- nazwa i adres szkoły;
- imię i nazwisko oraz pełniona funkcję;
- telefon kontaktowy;
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie.

1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy - zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole

Pierwszy poziom ewakuacji odnosi się do: użycia podręcznego sprzętu gaśniczego (lub innego ratowniczego), powiadomienia Państwowej Straży Pożarnej, podjęcia działań przygotowawczych do ewakuacji i podjęcia decyzji o ewakuacji w przypadku zagrożenia. W tej fazie działaniami kieruje Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Podjęmowane działania:

- A) Rodzaj zagrożenia: **pożar**
- B) Zaalarmowanie (niezwłocznie, przy użyciu wszystkich dostępnych środków) osób będących w strefie zagrożenia.

Sygnalem alarmowym wzywającym do natychmiastowej ewakuacji są:

- **sygnał dźwiękowy** (dzwonek szkolny) - modulowany dźwięk dzwonka (5 krótkich, około 3 sekundowych sygnałów) lub
- **sygnał słowny** przy użyciu tuby – „**pożar, pali się**” a przy ćwiczeniu: „**uwaga, ćwiczebny alarm**”.
W szkole znajdują się cztery tuby nagłaśniające - dwie na parterze (jedna u Pani Dyrektor, druga u kierownika gospodarczego), trzecia i czwarta jest u Pań w-ce dyrektor na 2 i 3 piętrze).

Uwaga!!! W przypadku zauważenia zagrożenia życia i zdrowia osób znajdujących się w szkole bezwzględnie zawiadomić Panią Dyrektor lub osobę ją zastępującą.

Osoby te podejmują decyzje o ewakuacji z budynku szkoły.

Uprawnionymi osobami do ogłoszenia alarmu są :

1. Dyrektor Szkoły,
2. Wicedyrektorzy Szkoły
3. Kierownicy szkolenia praktycznego,
4. Kierownik pracowni zajęć praktycznych,
5. Kierownik gospodarczy,
6. Koordynator ds. bezpieczeństwa,
7. Nauczyciele w.f.,
8. Inspektor ds. bhp

C) Wezwanie Państwowej Straży Pożarnej:

Powiadomienia odpowiednich jednostek interwencyjnych (**przy ćwiczeniu – z prośbą o nie interweniowanie**) wykonuje: Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego wyznaczona. Po wybraniu numeru alarmowego straży pożarnej **998** lub **022 5967030** i zgłoszeniu się dyżurnego Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie spokojnie i wyraźnie podaje się:

- swoje imię i nazwisko, numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu,
- adres i nazwę obiektu, drogi dojazdowe,
- co się pali, na którym piętrze,
- czy jest zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego,

po podaniu informacji **nie odkładać słuchawki** do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

Uwaga: przyjmujący może zażądać potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie lub dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać).

D) Wyłączenie głównych wyłączników prądu (w przypadku niebezpieczeństwa porażenia prądem elektrycznym lub gaszenia pożaru wodą z hydrantu wewnętrznego lub prowadzenie działań gaśniczych przez przybyłą na miejsce jednostkę ratowniczo-gaśniczą), które są umiejscowione w korytarzu wejściowym od ul. Kazimierzowskiej oraz w piwnicy znajdującej się przy pomieszczeniu portierni

Wykonuje : konserwator elektryk

E) W przypadku pożaru - podjęcie działań w celu jego likwidacji w zarodku (podręczny sprzęt gaśniczy, hydronetka, hydranty wewnętrzne - przy ćwiczeniu – z rozwinięciem sprzętu, bez jego użycia).

Wykonują: nauczyciele, wyznaczeni pracownicy

Uwaga !! Klucze od szafek hydrantowych i gaśnic są bezpośrednio przy szafkach lub znajdują się na portierni.

F) W przypadku koniecznym – przystąpienie do ewakuacji ludzi i mienia :

Uwaga

W przypadku dobrych warunków pogodowych miejscem zbiórki osób ewakuowanych jest boisko szkolne (załącznik nr 1). W przypadku złych warunków atmosferycznych (opady deszczu, śniegu, duży mróz) miejscem zbiórki będzie budynek innej szkoły znajdujący się w okolicy.

1. Ze względu na niewielkie zagrożenie – kontynuowanie kierowania ewakuacją przez:

- Dyrektor Szkoły,
- Wicedyrektorów Szkoły
- Kierowników szkolenia praktycznego,
- Kierownika zajęć praktycznych,
- Kierownika Działu Administracyjnego,
- Koordynatora ds. Bezpieczeństwa,
- Nauczyciela w.f.,
- Inspektora ds. bhp.

Numer pomieszczenia	Droga ewakuacyjna	Miejsce zbiórki
III piętro		
S. 304, 305, 306,307, Balkon nad salą	Klatką schodową A na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub

gimnastyczną		inna szkoła
S. 308-317	Klatką schodową B na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
S. 318-325	Dojście do klatki C. Klatką schodową C na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
II piętro		
S. 204, 205, 206, 207,208,209 sala gimnastyczna i szatnia	Klatką schodową A na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
S. 210-220	Klatką schodową B na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
S. 221-230	Dojście do klatki C. Klatką schodową C na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
<i>Ewentualnie S. 226-230</i>	<i>Klatką schodową D zejście na kondygnację niższą i dojście do klatki schodowej C. Klatką schodową C na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego</i>	<i>Boisko szkolne lub inna szkoła</i>
I piętro		
S. 103, 106,107	Klatką schodową A na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
S. 108-119	Klatką schodową B na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
S. 120-129	Klatką schodową C na zewnątrz budynku przez	Boisko

	dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	szkolne lub inna szkoła
Parter		
Magazyn, archiwa, zaplecze, sala 25	Klatką schodową A na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
Pomieszczenia 20-24	Klatką schodową B na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
Pomieszczenia 10-19	Na zewnątrz budynku od ulicy Kazimierzowskiej lub Narbutta poprzez obejście budynku szkoły, dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
Pomieszczenia 1-9	Klatką schodową C na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
Biblioteka, czytelnia, pracownia internetowa	Klatką schodową D przez pomieszczenia siłowni na zewnątrz budynku.	Boisko szkolne lub inna szkoła
Przyziemie		
Sala widowiskowa	Klatką schodową A na zewnątrz budynku przez dziedziniec wewnętrzny dojście do boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła
Szatnia	Na zewnątrz budynku od ulicy Kazimierzowskiej poprzez obejście budynku szkoły, dojście do boiska szkolnego lub klatką schodową B na zewnątrz budynku	Boisko szkolne lub inna szkoła
Siłownia	Wyjściem ewakuacyjnym z siłowni od strony boiska szkolnego	Boisko szkolne lub inna szkoła

2. Drogi, kierunki i miejsca skierowania osób :

Wszystkie osoby ewakuowane kierują się na boisko szkolne lub do innej szkoły znajdujący się w okolicy, aby zapewnić na dziedzińcu wewnętrznym możliwość prowadzenie ewentualnych działań ratowniczych przez jednostki ratowniczo-gaśnicze.

- ustalenia w sprawie ewakuacji mienia:

a) dyrektor zabiera na miejsce zbiórki ewakuacyjnej tablet z dostępem do elektronicznego dziennika oraz listy (wydrukowane) poszczególnych klas w celu sprawdzenia ewentualnych brakujących osób, jeśli zaistnieje taka możliwość drukuje również listę ewakuacji, zawierającą informację na temat liczby osób obecnych w oddziale przed opuszczeniem budynku.

b) kierownicy poszczególnych komórek zabierają najważniejszą dokumentację (np. dydaktyczną zapisaną na nośnikach typu dyski, płyty CD, dyskietki),

osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych części obiektów z ustaleniem konkretnych zadań uwzględniających m.in.:

a) udrożnienie wyjść ewakuacyjnych i ukierunkowanie osób opuszczających strefę zagrożenia do najbliższego wyjścia służącego celom ewakuacji zgodnie z oznakowaniem

Wykonują: pracownicy wyznaczeni

b) wyprowadzenie uczniów drogami i wyjściami ewakuacyjnymi zgodnie z „Planem ewakuacji” z ustaleniem, że

Nauczyciel :

1. odpowiada za bezpieczeństwo uczniów, z którymi ma lekcję w momencie wszczęcia alarmu (jeżeli alarm ogłoszony jest podczas przerwy uczestniczy aktywnie w ewakuacji wszystkich uczniów, a następnie udaje się do miejsca zbiórki oddziału z którym miał prowadzić kolejną lekcję i sprawdza stan osobowy); nie oddala się od swej grupy pod żadnym pozorem i jest bezwzględny w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny;
2. przed opuszczeniem sali lekcyjnej sprawdza dokładnie liczbę osób obecnych w sali (np. licząc osoby w trakcie wychodzenia z sali lekcyjnej),
3. prowadzący zajęcia w ramach zindywidualizowanej ścieżki kształcenia lub w ramach Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego (IPET) obowiązany jest wyprowadzić swojego ucznia na miejsce zbiórki ewakuacyjnej oraz dołączyć wraz z nim do jego oddziału,
4. na boisku, w miejscu zbiórki (według załącznika nr 1), w bezpiecznej odległości od miejsca zagrożenia nauczyciel sprawdza liczbę obecnych w punkcie zbiórki ewakuacyjnej uczniów – informację przekazuje do koordynatora ds. bezpieczeństwa i dyrektora szkoły stojących pośrodku punktu zbiórki ewakuacyjnej,
5. nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy nie mają lekcji, przechodzą w kierunku poszczególnych wyjść ewakuacyjnych gdzie ukierunkowują ruch ewakuowanych na

- zewnątrz (zapobiegając powracaniu uczniów do środka budynku),
6. nauczyciele zawodu mają obowiązek wyprowadzenia gości z zewnątrz – modeli, przebywających na terenie szkoły
 7. nauczycieli przebywających na tzw. „okienku” w pomieszczeniu klasowym obowiązuje bezwzględny zakaz zamykania się w klasie „na klucz”, oraz zobowiązani są oni do natychmiastowej ewakuacji zgodnie z planem w przypadku ogłoszenia alarmu

Wicedyrektorzy, Kierownicy szkolenia praktycznego, Kierownik pracowni zajęć praktycznych:

- po upewnieniu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, koordynują ewakuację oraz sprawdzają na każdym piętrze, czy w toaletach, mijanych klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba, odpowiednio:
 - 3 piętro – I wicedyrektor,
 - 2 piętro – II wicedyrektor,
 - 1 piętro – kierownicy szkolenia praktycznego + kierownik pracowni zajęć praktycznych,
 - parter – dyrektor szkoły
- po sprawdzeniu udają się na miejsce zbiórki ewakuacyjnej

Sprzątaczk, szatniarki:

- po upewnieniu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, pomagają w ewakuacji sprawdzając, czy w toaletach, mijanych klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba, po czym udają się na miejsce zbiórki.

Personel szkoły:

- personel mający w chwili ogłoszenia alarmu kontakt z uczniami postępuje analogicznie do nauczycieli.

Pielęgniarka szkolna:

- wnosi podręczny sprzęt do udzielania pierwszej pomocy (apteczka)

Kadrowa szkoły:

- zabiera ze sobą na miejsce zbiórki ewakuacyjnej listy obecności pracowników szkoły,
- na miejscu zbiórki przekazuje informacje o liczbie ewakuowanych pracowników administracji dyrektor szkoły lub koordynatorowi ds. bezpieczeństwa

Kierownik gospodarczy:

- zabiera ze sobą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego oraz oczekuje na przyjazd straży pożarnej przed bramą wjazdową

Portiernia:

- zabiera ze sobą na miejsce zbiórki księgę – listę osób z zewnątrz, które odwiedzają szkołę

c) Zgłoszenie osób nieobecnych na miejscu zbiórki (wymagających poszukiwań):

Wykonują:

- **nauczyciele** przekazując informację koordynatorowi ds. bezpieczeństwa i pedagogowi szkolnemu (szkoła branżowa+klasy 4) o uczniach i nauczycielach,
- **kadrowa szkoły** przekazując informację dyrektorowi szkoły lub koordynatorowi ds. bezpieczeństwa o pracownikach administracji i obsługi,
- **koordynator ds. bezpieczeństwa i pedagog szkolny** przekazując informację dyrektorowi szkoły o uczniach i nauczycielach,
- **dyrektor szkoły** przekazując informację kierującemu działaniami ratowniczymi o wszystkich osobach ewakuowanych.

Harmonogram ewakuacji w godzinach 7.30 – 15.30

Środki, które należy zastosować	Z a s a d y w y k o n a n i a	Odpowiedzialni za wykonanie
1.	2.	3.
Sygnal alarmu	Dźwiękowy (dzwonek szkolny) - sygnal modulowany - 5 krótkich, około 3 sekundowych dzwonek lub tuba nagłaśniająca ze słownym komunikatem	<ul style="list-style-type: none">• Dyrektor Szkoły,• Wicedyrektorzy Szkoły• Kierownicy szkolenia praktycznego• Kierownik pracowni zajęć praktycznych• Kierownik gospodarczy• Koordynator ds. bezpieczeństwa• Nauczyciele w-f• Inspektor ds. bhp

Przygotowanie do ewakuacji	Po usłyszeniu sygnału alarmu ewakuacyjnego natychmiast przerwać zajęcia i pracę	Nauczyciele, pracownicy obsługi, administracja
Wezwanie Straży Pożarnej	Alarmowanie przeprowadzić zgodnie z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego oraz instrukcją ewakuacyjną	Dyrektor Szkoły lub osoby zastępujące: <ul style="list-style-type: none"> • Wicedyrektorzy Szkoły, • Kierownicy szkolenia praktycznego, • Kierownik pracowni zajęć praktycznych
Wyłączenie dopływu prądu elektrycznego	Wyłączyć główne wyłączniki prądu elektrycznego znajdujące się w korytarzu wejściowym od ul. Kazimierzowskiej oraz w pomieszczeniach piwnicy przy portierni (tylko w sytuacji rzeczywistego zagrożenia)	Konserwator elektryk
Otwarcie drzwi ewakuacyjnych	Otwarcie drzwi ewakuacyjnych kl. B, oraz otwarcie drzwi od ul. Narbutta	Starszy rzemieślnik
Otwarcie drzwi ewakuacyjnych	Otwarcie drzwi od ul. Kazimierzowskiej	Osoba pełniąca funkcję portiera
Otwarcie drzwi ewakuacyjnych	Otwarcie drzwi ewakuacyjnych kl. C	Kierownik gospodarczy
Otwarcie drzwi ewakuacyjnych	Otwarcie drzwi ewakuacyjnych kl. A na dziedziniec wewnętrzny oraz wyjścia od ul. Narbutta na zewnątrz szkoły.	Nauczyciele w-f, samodzielny referent administracji (+ klucz do drzwi od Narbutta)
Kierowanie strumieniem ludzi	Osoby znajdujące się w szatni kierowane są do wyjścia głównego od ul. Kazimierzowskiej	Starszy rzemieślnik

Pozostawienie wyznaczonych osób przy drzwiach ewakuacyjnych	Aby nie dopuścić do zawracania uczniów do obiektu oraz zabezpieczeniem wejścia przed dostępem osób postronnych należy pozostawić przy wyjściach wyznaczone osoby.	1. kl. A (dziedziniec wewnętrzny) – Samodzielny referent administracji (klucz do drzwi od ul. Narbutta) 2. kl. B (dziedziniec wewnętrzny) – Starszy rzemieślnik 4. kl. C (dziedziniec wewnętrzny) – Dozorca terenu 5. Wyjście od ul. Kazimierzowskiej – Osoba pełniąca funkcję portiera
Otwarcie bramy na boisko szkolne	Otwarcie bramy na boisko szkolne (w przypadku realnego zagrożenia otwarcie szlabanu wjazdowego od strony boiska)	Dozorca terenu
Sprawdzenie stanu osobowego	Sprawdzenie obecności wszystkich uczniów w danych oddziałach na boisku szkolnym	Wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia
Sprawdzenie stanu osobowego	Zebranie informacji o obecności wszystkich uczniów od nauczycieli prowadzących swoje oddziały na miejsce zbiórki, oraz od pani kadrowej o ilości pracowników ewakuowanych	Dyrektor Szkoły oraz koordynator ds. bezpieczeństwa
Kierowanie akcją rat.- gaśn. do czasu przybycia PSP	Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją ratowniczo – gaśniczą kieruje Dyrektor Szkoły a w wypadku jego nieobecności, osoba zastępująca	Dyrektor Szkoły lub osoby zastępujące

Przyjęcie straży pożarnej:

Miejsce spotkania : **brama wjazdowa przed budynkiem od ul. Kazimierzowskiej.** Wyznaczona osoba: **Kierownik gospodarczy**

Należy doprowadzić dowódcę przybyłej Straży Pożarnej, jak najkrótszą drogą do miejsca pożaru.

Jednocześnie poinformować go o:

- rodzaju i miejscu zdarzenia np.: **pożar magazynku podręcznego**
- dotychczasowych działaniach np.: **użycie podręcznego sprzętu gaśniczego : gaśnic i po**

uzyskaniu informacji od elektryka o wyłączeniu głównego wyłącznika prądu – użycie wody z hydrantu znajdującego się na korytarzu

- podjętych decyzjach,
- czy przeprowadzono całkowitą ewakuację młodzieży? czy wszyscy opuścili budynek?
- czy są zagrożeni ludzie?
- o miejscach przechowywania cennego mienia bezpośrednio zagrożonego przez ogień np.: **sekretariat, kasa,**
- gdzie znajdują się najbliższe punkty czerpania wody?

hydrant wewnętrzny 25 na klatce schodowej

hydrant zewnętrzny nadziemny : przy boisku szkolnym od ul. Kazimierzowskiej

Zakończenie ewakuacji:

1. Przyjęcie meldunku o zakończeniu działań oraz informacji Kierującego Działaniami Ratowniczymi o przekazaniu obiektu do dalszego nadzoru Dyrektorowi.
2. Włączenie dopływu prądu wraz z powiadomieniem użytkowników,
3. Ewidencja zdarzenia.
4. Powrót pracowników na miejsca pracy,
5. W przypadku ćwiczeń:
 - Odwołanie ćwiczenia w Miejskim Stanowisku Kierowania PSP.
 - Omówienie ćwiczenia
 - dokonanie oceny ćwiczenia,
 - wskazanie błędów.
 - Sporządzenie pisemnego protokołu z przeprowadzonych ćwiczeń i załączenie go do dokumentacji obiektu związanej z ochroną p.poż.,
 - Zapoznanie rady pedagogicznej z protokołem ćwiczeń ewakuacyjnych,
 - Dokonanie ewentualnych zmian w :
 - Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego,
 - Instrukcji ewakuacji,
 - Oznakowaniu obiektu w znaki ewakuacji, miejsc umieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów itp,
 - Innych koniecznych zmian wykazanych w trakcie ćwiczenia,

- Dokonanie wpisów w planach modernizacji - podyktowanych koniecznością wynikającą z Rozporządzenie MSWiA „w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów”

2. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły – postępowanie nauczyciela, współpraca z policją

Postępowanie nauczyciela w przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywnego strzelca:

Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia.

Wycisz i uspokój uczniów – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą przyciągnąć uwagę i sprowokować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.

Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy –zwróć szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.

Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony –niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.

Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową SMS o zaistniałej sytuacji –w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędne jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.

Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwowanie osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz budynku.

Nie przemieszczaj się –przemieszczanie się powoduje hałas lub powstanie cienia, który może zostać zauważony przez napastników.

Stań poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi –przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.

Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze –z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu przebijają drzwi i mogą zranić osoby znajdujące się wewnątrz.

Jeżeli usłyszysz strzały, nie krzycz –napastnicy, oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się, czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.

Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w razie takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne (np. dyrektora) do prze-kazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.

W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia – celem aktywnego strzelca jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

Postępowanie nauczyciela w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika –wszelkie próby oporu mogą sprowokować napastnika do impulsywnych zachowań lub zostać uznane za akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
2. Nie udawaj bohatera – osoby stawiające opór napastnikom giną pierwsze.
3. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon –wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
4. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia –w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
5. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego –patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
6. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika –odwracanie plecami może zostać uznane za akt agresji bądź lekceważenia, wywołuje złość lub niepokój napastnika.
7. Nie zwracaj na siebie uwagi –niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
8. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
9. Nie oszukuj terrorysty –oszustwo może zostać uznane za brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
10. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich upodmiotowienie, co może spowodować łagodniejsze ich traktowanie przez zamachowców.
11. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami –wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie może być nietypowe.

12. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów –każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.
13. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty, zapytaj o możliwość np. napięcia się wody – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będzie można napić się czy zjeść posiłek.

Postępowanie nauczyciela w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów, bo możesz zostać uznany za terrorystę –policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi –próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowana jako utrudnianie działania służb lub nawet uznana za akt agresji.
3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi, najlepiej na wysokości głowy – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.
5. Odpowiadaj konkretnie na pytania policjantów – nie zmyślaj, jeśli czegoś nie wiesz lub nie pamiętasz, powiedz to wyraźnie; służby interwencyjne potrzebują faktów, żeby uratować ludzkie życie.
6. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.
7. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami – wszelkie samowolne działania mogą utrudnić akcję ratunkową.
8. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
9. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku.

10. Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
11. Nie zatrzymuj się w celu zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych

3. Podłożenie ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku – postępowanie w sytuacji kryzysowej oraz uruchomienie procedury działań

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie:

Dyrektor placówki lub w przypadku jego nieobecności wicedyrektor; w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich wcześniej upoważniona.

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętać jak największą ilość szczegółów.
2. Zapisać natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje
3. Poinformować niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury.
4. Po usłyszeniu sygnału– dzwonek szkolny (5 krótkich, około 3 sekundowych sygnałów). o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
5. Nie używać telefonu komórkowego
6. Wychodząc z sali, sprawdzić w miarę możliwości, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia.
7. Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
8. W miejscu ewakuacji policzyć wszystkich uczniów i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowym
9. Poinformować rodziców o miejscu odbioru ich dzieci i drodze dojazdu.

Zauważenie podejrzanego pakunku

1. Odizolować miejsce zlokalizowania podejrzanego pakunku.
2. Nie dotykać, nie otwierać i nie przesuwać podejrzanego pakunku.
3. Okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala).

4. Poinformować o zauważeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie czynności.
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
6. Nie używać telefonu komórkowego.
7. Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
8. W miejscu ewakuacji policzyć wszystkich uczniów i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.
9. Poinformować rodziców o miejscu odbioru ich dzieci i drodze dojazdu.

Sposób prowadzenia ewakuacji

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

Telefony alarmowe Policja 997; europejski telefon alarmowy 112

Sposób powiadamiania służb Wybierz jeden z ww. numerów.

Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- nazwa i adres szkoły
- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- własne imię i nazwisko oraz pełniona funkcja
- telefon kontaktowy
- zrealizowane działania.

Potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

Sposób postępowania z uczniami ze SPE

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę nad osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie uczniów odpowiadające potrzebom danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

Zarządzanie w przypadku sytuacji kryzysowej Czynnościami prowadzonymi w trakcie realizacji procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Obowiązki pracowników

- zapoznanie się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury;

- branie udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury;
- znajomość sygnału uruchamiającego procedurę;
- posiadanie spisu numerów telefonu osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych;
- znajomość własnych zadań w przypadku uruchomienia procedury;
- znajomość miejsca ewakuacji;
- szkolenie uczniów w zakresie postępowania w przypadku uruchomienia procedury;
- stosowanie się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową

4. Procedura na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną)

Skażenie otoczenia szkoły (np. pożar sąsiadującego ze szkołą magazynu z oponami lub środkami chemicznymi) – należy uciec do budynku, zamknąć okna.

1. zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
2. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
3. w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne,
4. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
5. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
6. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
7. do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
8. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Wewnętrzne skażenie budynku szkoły – należy ewakuować osoby przebywające w szkole, otwierając okna wszędzie, gdzie jest to możliwe, żeby wymusić cyrkulację powietrza. (Substancje toksyczne, np. gazy, mogą być lżejsze od powietrza (amoniak, chlor) lub cięższe od powietrza – np. tlenek węgla, azot).

Należy wówczas:

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające wewnątrz ewakuować z budynku szkoły.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
3. W budynku szkoły otworzyć okna, drzwi, otwory wentylacyjne, włączyć klimatyzację.
4. W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i „odtrutki” – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do przemywania skóry.
5. Przygotować wilgotne tampony, np. z gazy, do ochrony dróg oddechowych – częsta zmiana kompresu/gazy lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji osobę, która ją wdycha.
6. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz czynności wymagających dużego wysiłku.
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wchodzić do pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, w której szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie wykryto natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się:

Należy wówczas:

1. Powstrzymać się od dotykania i wążania podejrzanych przedmiotów, sprzątanania proszku, ścierania cieczy.
2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem.
3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
4. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto obecność podejrzanej substancji i uniemożliwić dostęp do niego.

5. Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
6. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i skierować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru – rejonów ewakuacji powinno być kilka i powinny znajdować się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru w czasie przedmiotowego zagrożenia; rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń.
7. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
8. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją, i włożyć je do plastikowego worka.
9. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić papierosów do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb – policji, straży pożarnej, wyspecjalizowanej jednostki zwalczania skażeń i zakażeń.
10. Sporządzić listę osób (imię, nazwisko), które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej; listę przekazać policji.
11. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i „odtrutki” – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do przemywania skóry.
12. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń – częsta zmiana kompresu/gazy lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
13. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz prac wymagających dużego wysiłku.
14. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

- a) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- b) powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję

- c) przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
- d) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- e) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- f) ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
- g) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
- h) w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

5. Epidemia; kataklizm – procedury postępowania przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych

Stan nadzwyczajny to sytuacja szczególnego zagrożenia, którego nie da się usunąć za pomocą narzędzi już funkcjonujących. Wymaga on sięgnięcia po szczególne środki prawne.

Do stanów nadzwyczajnych zaliczamy stan wojenny, stan wyjątkowy oraz stan klęski żywiołowej. W przypadku wystąpienia kataklizmu, epidemii, pandemii lub innego poważnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego Rada Ministrów na wniosek właściwego wojewody lub z własnej inicjatywy, w drodze rozporządzenia, wprowadza stan klęski żywiołowej.

W czasie stanu klęski żywiołowej właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) kieruje działaniami prowadzonymi na obszarze gminy w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia. W razie niezdolności do kierowania lub niewłaściwego kierowania działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia wojewoda z inicjatywy własnej lub na wniosek starosty może zawiesić uprawnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wyznaczyć pełnomocnika do kierowania tymi działaniami.

Dyrektor szkoły, jego zastępca lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły postępuje zgodnie z wytycznymi, które są mu przekazywane przez właściwy organ działający w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej.

2. Zagrożenia wewnętrzne i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

1. Postępowanie w przypadku wcześniejszego zwalniania ucznia ze szkoły

Uczeń, który chce opuścić szkołę wcześniej niż to wynika z jego planu zajęć, musi przedstawić wychowawcy, a gdy wychowawca jest nieobecny dyrekcji szkoły pisemne zwolnienie od rodziców w zeszyte usprawiedliwień lub w dzienniku elektronicznym.

W przypadku nieprzewidzianej sytuacji, w której rodzic chce zwolnić wcześniej ucznia, może to uczynić:

- i) Odbierając ucznia osobiście ze szkoły, zgłaszając ten fakt wychowawcy lub nauczycielowi prowadzącemu lekcje lub w sekretariacie szkoły (wychowawca, nauczyciel, dyrekcja potwierdzają zwolnienie w dzienniku),
- j) Jeżeli rodzic nie może przybyć do szkoły po ucznia, a zwalnia go udzielając zgody telefonicznie, lub na e-dzienniku wychowawca, wicedyrektor lub dyrektor, weryfikują rozmówcę, dzwoniąc pod wskazany wcześniej przez rodzica numer telefonu (działania te zapisuje się w dzienniku elektronicznym).

2. Postępowanie z uczniem wagarującym

1. Zadania nauczycieli:

1. Nauczyciele na bieżąco sprawdzają i odnotowują w dzienniku oddziału obecności uczniów na wszystkich zajęciach obowiązujących na terenie szkoły.
2. W przypadku gdy uczeń opuścił 50% zajęć lekcyjnych w danym miesiącu, nauczyciel przedmiotu zobowiązany jest osobiście zwrócić uwagę wychowawcy i odnotować zaistniały fakt w uwagach, w dzienniku oddziału.

2. Zadania wychowawcy:

1. Wychowawca na pierwszym zebraniu danego roku szkolnego informuje rodziców o zasadach współpracy i komunikowania się rodziców ze szkołą.
2. Wychowawca na pierwszej godzinie wychowawczej w danym roku informuje uczniów o prawach i obowiązkach uczniów.

3. Wychowawca na bieżąco podczas godzin wychowawczych analizuje frekwencje uczniów. W przypadku kilkudniowej (do 5 dni) nieobecności ucznia w szkole kontaktuje się telefonicznie lub e-mailowo z rodzicami/ prawnymi opiekunami.
4. Nieobecności ucznia w szkole usprawiedliwia wychowawca, na pisemną prośbę rodziców/prawnych opiekunów, zamieszczoną w dzienniczku ucznia lub dzienniku elektronicznym w ciągu 7 dni od powrotu ucznia do szkoły.
5. Wychowawca do 15-go każdego miesiąca usprawiedliwia frekwencje uczniów.
6. Wychowawca po podliczeniu frekwencji przekazuje pedagogowi na piśmie wykaz uczniów, którzy opuścili 50% i więcej zajęć lekcyjnych w danym miesiącu.
7. Wychowawca przeprowadza wyjaśniającą rozmowę z uczniem i powiadamia rodziców (rozmowa telefoniczna, sms, e-mail, dziennik elektroniczny).
8. W przypadku braku poprawy wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem i udziela ustnego upomnienia, fakt ten odnotowuje w dokumentacji wychowawcy (dziennik elektroniczny i teczka wychowawcy)
9. Jeżeli uczeń nadal wagaruje wychowawca zaprasza rodziców/ prawnych opiekunów do szkoły w celu ustalenia zasad wzajemnej współpracy.
10. Jeżeli nie ma poprawy frekwencji wychowawca w porozumieniu z pedagogiem udziela uczniowi upomnienia na piśmie, które zobowiązani są poza uczniem podpisać rodzice/prawni opiekunowie. Fakt ten odnotowuje w dzienniku elektronicznym.

Zadania pedagoga:

1. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniająco- dyscyplinującą.
2. W sytuacji gdy uczeń nadal wagaruje pedagog zaprasza telefonicznie lub pisemnie rodziców / prawnych opiekunów ucznia do szkoły.
3. Gdy wcześniejsze działania nie odnoszą skutku pedagog może spisać z uczniem kontrakt i monitoruje jego realizację.
4. Jeżeli zastosowane środki nie przynoszą efektów uczeń otrzymuje pisemna naganę wychowawcy klasy, którą podpisuje uczeń i rodzic/prawny opiekun.
5. W uzasadnionych przypadkach pedagog kieruje ucznia na konsultacje do PPP lub do poradni specjalistycznej.
6. Jeżeli sytuacja tego wymaga wychowawca z pedagogiem zwołują zespół oddziału w celu omówienia sytuacji ucznia i znalezienia środków zaradczych.
7. Jeżeli środki zaradcze nie przynoszą poprawy, a rodzice są w kontakcie ze szkołą, uczeń może otrzymać pisemne upomnienie dyrektora szkoły a w dalszej kolejności pisemną naganę.

8. W przypadku braku możliwości współpracy z rodzicami niepełnoletniego ucznia, dyrektor wysyła do rodziców pisemne wezwanie do szkoły z powodu niespełniania obowiązku nauki przez ucznia.
9. Jeżeli rodzice nadal nie nawiązują współpracy ze szkołą, pedagog z upoważnienia dyrektora kontaktuje się z Rejonową Komendą Policji, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej celem wniknięcia w sytuację rodzinną ucznia.
10. Jeżeli pełnoletni uczeń wagaruje i zostały wobec niego zastosowane wszelkie oddziaływania, szkoła może zaproponować uczniowi zmianę systemu kształcenia, w szczególnych przypadkach rozpocząć procedurę skreślenia go z listy uczniów

3. Postępowanie na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole

Agresja fizyczna

- a) Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.
- b) Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie.
- c) Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów
- d) Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest potrzeba), pedagoga, dyrektora szkoły i wychowawcę/ów oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- e) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) pielęgniarka, pedagog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- f) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- g) Decyzję o dalszym leczeniu ucznia podejmują rodzice (opiekunowie prawni) ucznia.
- h) Pedagog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- i) Pedagog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi,
- j) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku.
- k) Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych

przypadkach.

- 1) W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy

Agresja słowna

- a) Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska
- b) Należy powiadomić wychowawcę klasy i ewentualnie jeśli zachodzi potrzeba dyrektora, pedagoga.
- c) Wychowawca (pedagog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
- d) Wychowawca (pedagog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
- e) O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- f) Pedagog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,
- g) W przypadku agresji słownej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
- h) W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.

4. Zachowania ucznia uniemożliwiające prowadzenie lekcji

Należy:

- a) Upomnieć ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
- b) Uspokoić sytuację w oddziale i kontynuować zajęcia, a po nich powiadomić o zajściu wychowawcę oddziału, wpisać uwagę w dzienniku elektronicznym.
- c) W przypadku powtarzających się zachowań, wychowawca powiadamia rodziców ucznia
- d) W przypadku braku reakcji na upomnienia nauczyciela, wezwać poprzez przewodniczącego oddziału lub innego ucznia, wychowawcę klasy, dyrektora lub wicedyrektora szkoły celem odizolowania ucznia od pozostałych uczniów.
- e) W przypadku powtarzających się zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji, wychowawca inicjuje spotkanie zespołu nauczycieli uczących w danej klasie celem wspólnego rozwiązania problemu. W spotkaniu mogą uczestniczyć rodzice sprawcy problemów.

- f) W przypadku powtarzających się zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji i wyczerpania się możliwości interwencji, szkoła zawiadamia instytucje wspomagające placówkę w celu oddziaływań wychowawczy.
5. **Postępowanie w sytuacji naruszania nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).**
- a) Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, prawnych opiekunów i ew. kuratora sądowego.
 - b) W każdym przypadku powiadomienie policji i sądu rodzinnego.
 - c) Natychmiastowe obniżenie oceny z zachowania oraz wpis do dziennika lekcyjnego.
 - d) Nagana dyrektora szkoły.
6. **Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.**
- a) Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
 - b) W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
 - c) Wezwanie rodziców.
 - d) W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie Policji.
7. **Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej substancję odurzającą.**
- a) Powiadomienie dyrekcji szkoły.
 - b) Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu Policji.
 - c) Próba ustalenia właściciela substancji
 - d) Przekazanie substancji Policji
8. **Postępowanie w przypadku przyścia ucznia do szkoły pod wpływem alkoholu, lub przyniesienia alkoholu do szkoły (lub jego spożywania na terenie szkoły)**
- a) Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania ucznia, dokonanie konfrontacji z innym pracownikiem szkoły w celu zniwelowania wątpliwości)

- b) Odizolowanie ucznia od rówieśników i zapewnienie mu opieki.
- c) Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wychowawcy oddziału, pedagoga szkolnego.
- d) Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: wychowawca, nauczyciel interweniujący, lub pedagog szkolny. Ustalenie miejsc, ilości wypitego alkoholu, sposobu pozyskania, udziału osób trzecich.
- e) Wezwanie rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami), jeżeli zaistnieją jakieś przeszkody (brak kontaktu telefonicznego, pozostawanie rodziców w pracy) dyrektor określa kto do momentu przybycia rodziców sprawuje opiekę nad uczniem.
- f) W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia lub w razie trudności skontaktowania się z rodzicami wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
- g) Sporządzenie notatki służbowej o zaistniałym incydencie, o przekazaniu ucznia pod wpływem alkoholu rodzicom. Notatkę podpisują rodzice, nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel (wychowawca, pedagog).
- h) Przekazanie ucznia rodzicom.
- i) W przypadku braku kontaktu z rodzicami przy agresywnym zachowaniu ucznia zostaje wezwana Policja.
- j) W razie potrzeby rozmowa z innymi uczestnikami zajęcia, świadkami, innymi uczniami, ustalenie okoliczności zdarzenia.
- k) W stosunku do ucznia wychowawca oddziału podejmuje działania zgodne ze Statutem Szkoły.
- l) Przekazanie rodzicom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
- m) Poinformowanie rodziców, że w sytuacji kolejnego incydentu Szkoła powiadomi Sąd Rodzinny.
- n) Jeżeli nie uda się nawiązać kontaktu z rodzicami, lub gdy wykazują oni lekceważący stosunek do problemu, a sytuacja powtarza się częściej, wychowawca, pedagog i dyrekcja podejmują decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego.
- o) Jeżeli sytuacja tego wymaga przeprowadzenie (po pewnym czasie) rozmowy z uczniem i jego rodzicami, w celu przeanalizowania całego wydarzenia i ustala sposoby zapobiegania takim sytuacjom w przyszłości.

9. **Postępowanie w przypadku przyjścia ucznia do szkoły pod wpływem środków psychoaktywnych lub ich używania na terenie szkoły.**

- a) Odebranie uczniowi środków lub substancji odurzających.
- b) Ocena sytuacji przez nauczyciela. Dokonanie konfrontacji z innym pracownikiem szkoły w celu zniwelowania wątpliwości.
- c) Odizolowanie ucznia od rówieśników i zapewnienie mu opieki.
- d) Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, Powiadomienie Policji.
- e) Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustaleni: rodzaju użytego środka, ilości, sposobu jego pozyskania i udziału osób trzecich.
- f) W razie niepokojących objawów zdrowotnych ucznia wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
- g) Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia i przekazanie im dziecka. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie i przekazaniu rodzicom ucznia pod wpływem środka odurzającego. Notatkę podpisują rodzice/prawni opiekunowie, nauczyciel interweniujący, drugi, współpracujący z nim nauczyciel (wychowawca, pedagog).
- h) W przypadku braku kontaktu z rodzicami bądź odmowy z ich strony o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu go do placówki służby zdrowia – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- i) W przypadku jednoczesnego posiadania przez ucznia narkotyków – przekazujemy ucznia do dyspozycji funkcjonariuszom Policji.
- j) Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (rozmowa ze świadkami).
- k) Ustalenie przez wychowawcę, w porozumieniu z dyrekcją szkoły, sankcji zgodnych ze Statutem Szkoły.
- l) Przekazanie rodzicom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
- m) Zawiadomienie rodziców że w sytuacji kolejnego incydentu szkoła powiadomi Sąd Rodzinny.

10. **Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.**

- a) Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego: - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub

zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia Policję).

- b) W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
- c) Obniżenie oceny zachowania i wpis uwagi nagannej do dziennika elektronicznego.

11. **Postępowanie postępowania nauczycieli w przypadku rozpylenia, rozlania, rozsypania substancji szkodliwych**

Rozpylenie, rozlanie lub rozsypanie substancji szkodliwych, jest wykroczeniem określonym jako zakłócanie porządku publicznego i należy do czynów karalnych ściganych z urzędu.

- a) Nauczyciel, gdy w sali lekcyjnej doszło do rozpylenia gazu (najczęściej rozpylany jest gaz łzawiący lub paraliżujący z ręcznego miotacza gazu), zarządza bezwzględnie natychmiastowe opuszczenie klasy przez wszystkich uczniów.
- b) Sprawdza czy nikt z uczniów nie ucierpiał z tego powodu, zapewnia pomoc medyczną, zawiadamia pielęgniarkę szkolną
- c) Powiadamia dyrektora szkoły, zabezpiecza miejsce zdarzenia, zapewnia przewietrzenie sali.
- d) W sytuacji rozpylenia proszku należy zamknąć drzwi i okna, aby ruch powietrza nie roznosił substancji na dalsze części szkoły.
- e) Jeśli rozlano substancję żrącą, np. kwas, należy ewakuować niezwłocznie uczniów z pomieszczenia, a pomieszczenie zamknąć.
- f) Jeśli droga ewakuacji prowadzi przez obszar zagrożony należy polecić uczniom prowizoryczne osłonięcie dróg oddechowych (np. częścią zdjętej garderoby, rękawem itp.).
- g) W każdym przypadku należy powiadomić dyrektora szkoły.
- h) Nauczyciel sporządza pisemną notatkę o przebiegu zdarzenia, którą niezwłocznie składa dyrektorowi szkoły.
- i) Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona kontaktuje się z Policją, Strażą Pożarną (jeśli sytuacja tego wymaga) i podejmuje czynności w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.

12. **Postępowanie w przypadku ucznia palącego papierosa na terenie szkoły.**

- a) Zgłosić wychowawcy klasy lub pedagogowi szkolnemu ucznia palącego.
- b) Wychowawca powiadamia rodziców ucznia o zdarzeniu.
- c) Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną z uczniem informując go o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu przez nieletnich oraz negocjuje z uczniem podpisanie oświadczenia o zaniechaniu palenia tytoniu.

- d) W razie powtarzających się przypadków palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy zobowiązuje go do przygotowania godziny wychowawczej nt. szkodliwości palenia tytoniu
- e) W przypadku niezaprzestania palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy w porozumieniu z pedagogiem i psychologiem szkolnym organizuje spotkanie z rodzicami ucznia oraz nakłada na ucznia stosowne kary i monitoruje jego dalsze zachowanie.

13. Postępowanie na wypadek wystąpienia kradzieży, wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych

- a) Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie
- b) Osoba, która wykryła kradzież, bezzwłocznie powiadamia dyrektora szkoły
- c) Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły
- d) Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazuje je Policji
- e) Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą – w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia, może to zrobić tylko Policja).
- f) We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- g) Dyrektor szkoły wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadza w ich obecności rozmowę z uczniem. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
- h) Należy powiadomić Policję.
- i) Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

14. Postępowanie na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole

- a) W przypadku stwierdzenia zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga
- b) W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
- c) Następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o

stwierdzonym zagrożeniu

- d) Wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
- e) W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz Policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
- f) Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
- g) Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia na temat zdarzenia
- h) Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki i wsparcia dla uczennicy/ucznia

15. Postępowanie na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

- a) W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
- b) W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- c) Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- d) Wychowawca klasy i pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
- e) Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
- f) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia (sprawcy) na temat zdarzenia.

16. Postępowanie w sytuacji wypadku ucznia w szkole

- a) Pracownik Szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
- niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, i w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - niezwłocznie powiadamia dyrektora Szkoły.
- b) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
- c) Nauczyciel, pod opieką którego uczeń przebywał w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia i ustala z nimi potrzebę przybycia rodzica do szkoły lub godzinę odbioru dziecka ze Szkoły w dniu zdarzenia. Dokumentuje ten fakt wpisem w dzienniku, podając datę i godzinę powiadomienia rodzica ucznia o wypadku.
- d) W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel, pod opieką którego uczeń przebywał w chwili wypadku (lub pielęgniarka lub dyrektor Szkoły) wzywa Pogotowie Ratunkowe. W przypadku stwierdzenia konieczności przewiezienia do szpitala, przy nieobecności rodziców, opiekę nad uczniem przejmuje nauczyciel, pod opieką którego uczeń przebywał w chwili wypadku lub wychowawca klasy lub inny nauczyciel wyznaczony przez dyrektora Szkoły.
- e) O każdym wypadku dyrektor Szkoły zawiadamia współpracującego ze szkołą pracownika służby BHP.
- f) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, organ prowadzący i kuratora oświaty.
- g) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- h) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor Szkoły zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- i) Jeżeli wypadek zdarzył się poza terenem Szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
- j) Dyrektor Szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego:
- w skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służby BHP oraz pracownicy szkoły przeszkoleni w zakresie BHP, oraz koordynator ds. bezpieczeństwa na terenie szkoły

- przewodniczącym zespołu jest pracownik służby BHP, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu, przewodniczącego - spośród pracowników szkoły - wyznacza dyrektor,
- zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową (przesłuchuje poszkodowanego ucznia oraz świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania),
- zespół sporządza protokół powypadkowy, który podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor Szkoły,
- w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu (członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym),
- z treścią protokołu powypadkowego zaznajamia się poszkodowanego pełnoletniego ucznia lub rodziców niepełnoletniego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole. Protokół otrzymuje pełnoletni uczeń lub rodzice niepełnoletniego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole,
- organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek.

Rozdział II. Postępowanie w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

1. Cyberprzemoc

W przypadku, gdy zostaje w szkole zgłoszony przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

Ustalić okoliczności zdarzenia.

- a) Wszystkie przypadki przemocy, z wykorzystaniem mediów elektronicznych, należy zbadać, udokumentować i zarejestrować
- b) Nauczyciel, jeśli posiada wiedzę o zajściu przekazuje informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
- c) Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą dokonują analizy zdarzenia, ustalają jego okoliczności i ewentualnych świadków.
- d) Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy w procedurze interwencyjnej bierze udział jeśli jest w szkole nauczyciel informatyki.

Zabezpieczyć dowody.

- a) Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
- b) Sprawdzić, czy ofiara cyberprzemocy potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.
- c) Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
- d) W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona zawiadamia policję.

Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny oraz koordynator od spraw bezpieczeństwa na terenie szkoły podejmuje dalsze działania:

- a) Przeprowadzają rozmowę z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
- b) Powiadamiają rodziców sprawcy i omawiają z nimi zachowanie ucznia.
- c) Obejmują sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną, a w uzasadnionym przypadku (za zgodą rodziców ucznia niepełnoletniego) kierują do specjalistycznej placówki.

Podjąć działania wobec ofiary cyberprzemocy - wsparcie psychiczne.

- a) Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy otrzymuje poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
- b) Po zakończeniu interwencji dalej monitorujemy sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- c) Rodzice ucznia będącego ofiarą cyberprzemocy zostaną poinformowani o problemie, otrzymają wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog z koordynatorem d.ds. bezpieczeństwa przedstawią kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponują rodzicom i uczniowi pomoc specjalisty.

Sporządzić dokumentację z zajścia.

- a) Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
- b) Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
- c) Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, gdy:

- rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji ucznia;
- szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektor szkoły zgłoszone na policję.

Procedura jest wdrażana w życie w momencie oficjalnego zgłoszenia zjawiska cyberprzemocy przez jej ofiarę /w przypadku osób pełnoletnich/ lub rodzica /prawnego opiekuna/ ucznia.

2. Naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły - procedura reagowania

- a) Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał.
- b) Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej.
- c) Celem takich działań winno być nie tylko nabycie odpowiedniej wiedzy przez ucznia na temat wagi poszanowania prywatności w codziennym życiu, ale trwała zmiana jego postawy

na akceptującą szacunek dla wizerunku i prywatności.

- d) Działania takie szkoła winna podjąć niezależnie od powiadomienia Policji/ Sądu Rodzinnego.
- e) Dyrekcja szkoły podejmuje decyzje w sprawie powiadomienia o incydencie Policji, biorąc pod uwagę wiek sprawcy, jego dotychczasowe zachowanie, postawę po odkryciu incydentu oraz opinie wychowawcy i pedagoga.
- f) Przed podjęciem decyzji o zgłoszeniu incydentu na Policję należy rozważyć, czy istnieją dowody, iż uczeń – sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej